T008 A HÀM VIII (09) Q04-09-Con Một

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 4

Phaåm 9: CON MOÄT

KINH SOÁ 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Gioáng nhö ngöôøi meï coù moät ngöôøi con duy nhaát, trong loøng tin töôûng, haèng nghó nhö vaày: “Phaûi daïy doã laøm sao cho noù trôû thaønh ngöôøi?” Baáy giôø, caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, chuùng con khoâng hieåu nghóa naøy. Theá Toân laø goác caùc phaùp, nhöõng ñieàu Nhö Lai traàn thuaät, khoâng ai laø khoâng vaâng laõnh. Cuùi xin Theá Toân, vì caùc Tyø-kheo maø noùi nghóa saâu naøy. Nghe roài, chuùng con phuïng haønh. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Haõy laéng nghe, laéng nghe, haõy suy nghó kyõ, Ta seõ phaân bieät nghóa naøy cho caùc oâng. Caùc Tyø-kheo thöa: –Xin vaâng, baïch Theá Toân. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy. Theá Toân baûo: –Gioáng nhö Öu-baø-tö kia, trong loøng tin töôûng, daïy doã nhö vaày: “Nay con ôû taïi gia phaûi nhö gia chuû Chaát-ña vaø nhö ñoàng töû Töôïng. Sôû dó nhö vaäy, vì ñaây laø khuoân pheùp, ñaây laø maãu möïc. Nhöõng ñeä töû cuûa Theá Toân ñaõ chöùng ngoä, ñoù laø gia chuû Chaát-ña vaø ñoàng töû Töôïng1. Coøn neáu con treû muoán caïo boû raâu toùc, maëc ba phaùp y, xuaát gia hoïc ñaïo, thì phaûi nhö Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân2. Sôû dó nhö vaäy, vì ñaây laø khuoân pheùp, ñaây laø maãu möïc3. Nghóa laø Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân thích hoïc chaùnh phaùp, khoâng taïo nghieäp taø ñeå daáy leân phi phaùp. Neáu con coù sinh tö töôûng nhieãm ñaém naøy, con seõ rôi vaøo trong ba ñöôøng aùc.” Do ñoù, neân chuyeân taâm kheùo nhôù: “Haõy ñaït ñöôïc caùi chöa ñaït ñöôïc. Haõy thu hoaïch caùi chöa thu hoaïch. Haõy chöùng caùi chöa chöùng.” Sôû dó nhö vaäy, nay caùc Tyø-kheo, vì söùc naëng cuûa tín thí thaät khoù coù theå tieâu ñöôïc, khieán cho con ngöôøi khoâng ñeán ñöôïc ñaïo. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, chôù sinh yù töôûng nhieãm ñaém. Ñaõ sinh roài thì haõy dieät. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

1.
Tham chieáu, A. ii. 12. 3 (R i. 89): Cö só Citta (Chaát-ña) vaø Haæaæhaka ngöôøi AØôavì (Thuû tröôûng giaû, baûn
Haùn ñoïc laø Hatthika): Ñeä nhaát trong nhöõng vò haønh boán Nhieáp söï.
2.
Tham chieáu Paøli, A. II. 12.1 (R i. 88).

Haùn: Thöû thò kyø haïn, thöû thò kyø löôïng . Paøli. ibid., esaø tulaø etaö pamaøòaö.

3.

KINH SOÁ 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù Öu-baø-tö chí tín, coù moät ngöôøi con gaùi duy nhaát, phaûi daïy doã laøm sao cho noù thaønh töïu? Baáy giôø, caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Baïch Theá Toân, chuùng con khoâng hieåu nghóa naøy. Theá Toân laø goác caùc phaùp, nhöõng ñieàu Nhö Lai traàn thuaät, khoâng ai laø khoâng vaâng laõnh. Cuùi xin Theá Toân, vì caùc Tyø-kheo maø noùi nghóa saâu naøy. Nghe roài, chuùng con phuïng haønh. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Haõy laéng nghe, laéng nghe, haõy suy nghó kyõ, Ta seõ phaân bieät nghóa naøy cho caùc oâng. Caùc Tyø-kheo thöa: –Xin vaâng, baïch Theá Toân. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy. Theá Toân baûo: –Gioáng nhö Öu-baø-tö chí tín kia daïy doã con gaùi nhö vaày: “Nay con ôû taïi gia phaûi nhö Öu-baø-tö Caâu-thuø-ña-la vaø meï Nan-ñaø4. Sôû dó nhö vaäy, vì ñaây laø khuoân pheùp, ñaây laø maãu möïc. Caùc ñeä töû cuûa Theá Toân ñaõ chöùng ngoä, ñoù chính laø Öu-baø-tö Caâu-thuø-ña-la vaø meï Nan-ñaø. Coøn neáu yù con gaùi muoán caïo boû raâu toùc5, maëc ba phaùp y, xuaát gia hoïc ñaïo thì phaûi nhö Tyø-kheo-ni Saám*-ma, Tyø-kheo-ni Öu-baùt Hoa Saéc. Sôû dó nhö vaäy, vì ñaây laø khuoân pheùp, ñaây laø maãu möïc. Nghóa laø Tyø-kheo-ni Saám*-ma6, Tyø-kheo-ni Öu-baùt Hoa Saéc thích hoïc chaùnh phaùp, khoâng taïo nghieäp taø ñeå daáy leân phi phaùp. Neáu con coù sinh tö töôûng nhieãm ñaém naøy, con seõ rôi vaøo trong ba ñöôøng aùc.” Do ñoù, neân chuyeân taâm kheùo nhôù: “Haõy ñaït ñöôïc caùi chöa ñaït ñöôïc. Haõy thu hoaïch caùi chöa thu hoaïch. Haõy chöùng caùi chöa chöùng.” Sôû dó nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, vì söùc naëng cuûa tín thí thaät khoù coù theå tieâu ñöôïc, khieán cho con ngöôøi khoâng ñeán ñöôïc ñaïo. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, chôù sinh yù töôûng nhieãm ñaém. Ñaõ sinh roài thì haõy dieät. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo:

4.

Tham chieáu Paøli, ibid.: Öu-baø-di Khujjuttaraø, vaø Nandaømaøtaø ngöôøi Veôukanæa.

Nguyeân Haùn: Tu phaùt .

5.

6. Paøli, ibid.: Khemaø vaø Uppalavaòòaø.

–Ta khoâng thaáy moät phaùp naøo nhanh nhaïy hôn taâm, khoâng theå ví duï ñöôïc. Gioáng nhö vöôïn khæ, taâm khoâng chuyeân ñònh, buoâng caùi naøy, chuïp laáy kia. Taâm cuõng nhö vaäy, töôûng tröôùc vaø töôûng sau baát ñoàng. Vì taâm luaân chuyeån nhanh nhaïy phaùp maø khoâng coù phöông tieän naøo baét chöôùc ñöôïc. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, ngöôøi phaøm phu khoâng theå quaùn saùt taâm yù. Vì vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy luoân luoân haøng phuïc taâm yù khieán höôùng theo ñöôøng thieän. Caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 4

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta khoâng thaáy moät phaùp naøo nhanh nhaïy hôn taâm, khoâng theå ví duï ñöôïc. Gioáng nhö vöôïn khæ, taâm khoâng chuyeân ñònh, buoâng caùi naøy, chuïp laáy kia. Taâm cuõng nhö vaäy, töôûng tröôùc vaø töôûng sau baát ñoàng. Vì taâm luaân chuyeån nhanh nhaïy phaùp maø khoâng coù phöông tieän naøo baét chöôùc ñöôïc. Cho neân, nay caùc Tyø-kheo, ngöôøi phaøm phu khoâng theå quaùn saùt taâm yù. Vì vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy luoân luoân haøng phuïc taâm yù khieán höôùng theo ñöôøng thieän. Caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta haèng quaùn saùt thaáy nhöõng ñieàu nieäm töôûng trong taâm cuûa moät ngöôøi. Ngöôøi naøy nhö trong khoaûnh khaéc caùnh tay co duoãi ñoïa vaøo trong ñòa nguïc. Sôû dó nhö vaäy, laø do taâm aùc. Taâm maø sinh beänh, noù rôi rôùt xuoáng ñòa nguïc. Baáy giôø, Theá Toân, lieàn noùi keä: Gioáng nhö coù moät ngöôøi Taâm oâm töôûng saân haän Nay baûo caùc Tyø-kheo Dieãn roäng nghóa thuù naøy. Nay chính luùc thích hôïp: Neáu coù ngöôøi maïng chung Giaû söû vaøo ñòa nguïc Do taâm haønh oâ ueá. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy haøng phuïc taâm, chôù ñeå sinh caùc haønh oâ ueá. Nhö vaäy,

caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 6

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta thöôøng quaùn saùt thaáy nhöõng ñieàu nieäm töôûng trong taâm moät ngöôøi. Ngöôøi naøy nhö trong khoaûnh

khaéc caùnh tay co duoãi maø sinh leân trôøi. Sôû dó nhö vaäy, do taâm thieän. Ñaõ sinh taâm thieän, lieàn sinh leân trôøi. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä: Neáu laïi coù moät ngöôøi Maø sinh taâm thieän dieäu Nay baûo caùc Tyø-kheo Dieãn roäng nghóa thuù naøy. Nay laø luùc thích hôïp: Neáu coù ngöôøi maïng chung Lieàn ñöôïc sinh leân trôøi Laø do taâm haønh thieän. Cho neân, caùc Tyø-kheo haõy phaùt taâm yù trong saïch, chôù ñeå sinh caùc haønh oâ ueá. Nhö vaäy, caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 7

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta ôû trong chuùng naøy khoâng thaáy moät phaùp naøo toái thaéng, toái dieäu, noù huyeàn hoaëc ngöôøi ñôøi khieán khoâng ñi ñeán nôi vónh vieãn tòch tónh maø troùi buoäc vaøo lao nguïc khoâng giaûi thoaùt ñöôïc; ñoù laø, ngöôøi nam thaáy saéc cuûa ngöôøi nöõ, lieàn khôûi töôûng ñaém tröôùc, taâm yù heát möïc yeâu thöông, khieán khoâng ñi ñeán nôi vónh vieãn tòch tónh maø troùi buoäc vaøo lao nguïc khoâng giaûi thoaùt ñöôïc, yù khoâng lìa boû, xoay vaàn qua laïi ñôøi naøy ñôøi sau, luaân chuyeån naêm ñöôøng, traûi qua bao kieáp. Baáy giôø, Theá Toân, lieàn noùi keä: Tieáng Phaïm thieân eâm dòu Nhö Lai noùi, khoù thaáy Hoaëc laïi coù luùc thaáy Neân buoäc nieäm tröôùc maét.

Cuõng chôù cuøng nöõ nhaân Qua laïi chuyeän troø nhau Haèng giaêng löôùi baét ngöôøi Khoâng ñeán voâ vi ñöôïc. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy tröø caùc saéc, chôù khôûi yù töôûng ñaém tröôùc. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 8

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta ôû trong chuùng naøy khoâng thaáy moät phaùp naøo toái thaéng, toái dieäu, noù huyeàn hoaëc ngöôøi ñôøi khieán khoâng ñi ñeán nôi vónh vieãn tòch tónh, maø troùi buoäc vaøo lao nguïc khoâng giaûi thoaùt ñöôïc; ñoù laø, ngöôøi nöõ thaáy saéc cuûa ngöôøi nam, lieàn khôûi töôûng ñaém tröôùc, taâm yù heát möïc yeâu thöông, khieán khoâng ñi ñeán nôi vónh vieãn tòch tónh, maø troùi buoäc vaøo lao nguïc khoâng giaûi thoaùt ñöôïc, yù khoâng lìa boû, xoay vaàn qua laïi ñôøi naøy ñôøi sau, luaân chuyeån naêm ñöôøng, traûi quaû baùo kieáp. Baáy giôø, Theá Toân, lieàn noùi keä: Neáu sinh töôûng ñieân ñaûo Khôûi nieäm, taâm aân aùi Haõy tröø nieäm, yù nhieãm Lieàn khoâng caùc nhô naøy. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy tröø caùc saéc, chôù khôûi yù töôûng ñaém tröôùc. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 9

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta ôû trong chuùng naøy khoâng thaáy moät phaùp naøo, khoâng coù töôûng duïc lieàn khôûi duïc töôûng; töôûng duïc ñaõ khôûi lieàn taêng theâm. Khoâng coù töôûng saân nhueá lieàn khôûi saân nhueá, saân nhueá ñaõ khôûi lieàn taêng theâm. Khoâng coù töôûng thuøy mieân lieàn khôûi thuøy mieân, thuøy mieân ñaõ khôûi lieàn taêng theâm. Khoâng coù töôûng traïo cöû7, lieàn khôûi traïo cöû; traïo cöû ñaõ khôûi lieàn taêng theâm. Khoâng coù töôûng nghi, lieàn khôûi töôûng nghi; töôûng nghi ñaõ khôûi, lieàn taêng theâm. Vaäy neân, haõy quaùn aùc baát tònh töôûng gheâ tôûm. Neáu coù loaïn

Nguyeân Haùn: Ñieäu hyù . 7.

töôûng thì khoâng coù töôûng duïc lieàn khôûi duïc töôûng; töôûng duïc ñaõ khôûi lieàn taêng theâm; khoâng coù töôûng saân nhueá lieàn khôûi saân nhueá, saân nhueá ñaõ khôûi lieàn taêng theâm; khoâng coù töôûng thuøy mieân lieàn khôûi thuøy mieân, thuøy mieân ñaõ khôûi lieàn taêng theâm; khoâng coù töôûng traïo cöû, lieàn khôûi traïo cöû; traïo cöû ñaõ khôûi lieàn taêng theâm; khoâng coù töôûng nghi, lieàn khôûi töôûng nghi; töôûng nghi ñaõ khôûi, lieàn taêng theâm. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, chôù khôûi loaïn töôûng. Haõy thöôøng chuyeân yù. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 10

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ta ôû trong chuùng naøy khoâng thaáy moät phaùp naøo, chöa coù töôûng duïc thì khieán töôûng duïc khoâng sinh; töôûng duïc ñaõ sinh thì haõy dieät chuùng. Chöa coù töôûng saân nhueá thì khieán khoâng sinh, töôûng saân nhueá ñaõ sinh thì haõy dieät. Chöa coù thuøy mieân töôûng thì khieán khoâng sinh; töôûng thuøy mieân ñaõ sinh thì haõy dieät. Chöa coù töôûng traïo cöû thì khieán khoâng sinh, töôûng traïo cöû ñaõ sinh thì haõy dieät. Chöa coù töôûng nghi thì khieán khoâng sinh, töôûng nghi ñaõ sinh thì haõy dieät. Haõy neân quaùn baát tònh gheâ tôûm. Ñaõ quaùn baát tònh gheâ tôûm, töôûng duïc chöa sinh lieàn khoâng sinh; ñaõ sinh thì seõ bò dieät; saân nhueá chöa sinh thì khoâng sinh, saân nhueá ñaõ sinh thì seõ bò dieät;… cho ñeán töôûng nghi chöa sinh thì khoâng sinh, töôûng nghi ñaõ sinh thì seõ bò dieät. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, thöôøng phaûi chuyeân taâm, quaùn baát tònh töôûng. Nhö vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng haõy hoïc ñieàu naøy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Keä toùm taét:
Hai ñieàu ñoù, hai taâm
Moät ñoïa, moät sinh Thieân
Nam, nöõ töôûng thoï laïc
Hai duïc töôûng sau cuøng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.